

# POTŮČEK, POTOK, ŘEKA

Děkuji, že jste si stáhli přípravu lekce o bublinách pro MŠ či ŠD, 1. třídu ZŠ a s úpravou i do vyšších ročníků.

Ať se vám s materiálem dobře pracuje! :-)



Více inspirace najdete na [www.uciteleucitelum.cz](http://www.uciteleucitelum.cz)



# PLÁN HODINY

## Cíl hodiny:

Žák vysvětlí rozdíl mezi potůčkem, potokem a řekou. Uplatní své znalosti při tvorbě vodního toku z papíru.

## KRITÉRIA HODNOCENÍ

- žák vysvětlí, co je potůček, potok a řeka a uvede kritérium, podle kterého je rozpozná
- žák vytvoří prostorové dílo pomocí papírů, nastříhá proužky v barvách vody, pomocí nich vytvoří nejprve potůček, poté potok a nakonec řeku

## 1. ÚVODNÍ ČÁST - EVOKACE

- Učitel ukáže obrázek potůčku, potoka a řeky - **VIZ PŘÍLOHA 1**
- Diskuze s dětmi:
  - „Znáte nějaký potok nebo řeku ve vašem okolí?“
  - „Byli jste někdy na výletě u řeky nebo jste viděli malý potůček v lese?“

## 2. UVĚDOMĚNÍ

### 2.1. Pohybová hra „Od pramínku k řece

- Děti si stoupnou do řady.
- Učitel vysvětluje a děti pohybově napodobují:
  - Pramínek: Žáci dělají malé pohyby rukama jako kapky.
  - Potůček: Začnou pomalu běžet a přitom šeptají „šššš“.
  - Potok: Běží rychleji, ruce naznačují proud vody.
  - Řeka: Vytvoří „vlnu“ – chytí se za ruce a společně se pohybují.
- Vysvětlení pojmů:
  - Potůček – malý pramínek vody, který často vzniká v lese nebo na horách.
  - Potok – větší než potůček, má více vody a může protékat vesnicí.
  - Řeka – největší vodní tok, teče přes města a někdy i do moře.

### 2. 2. Poslech příběhu

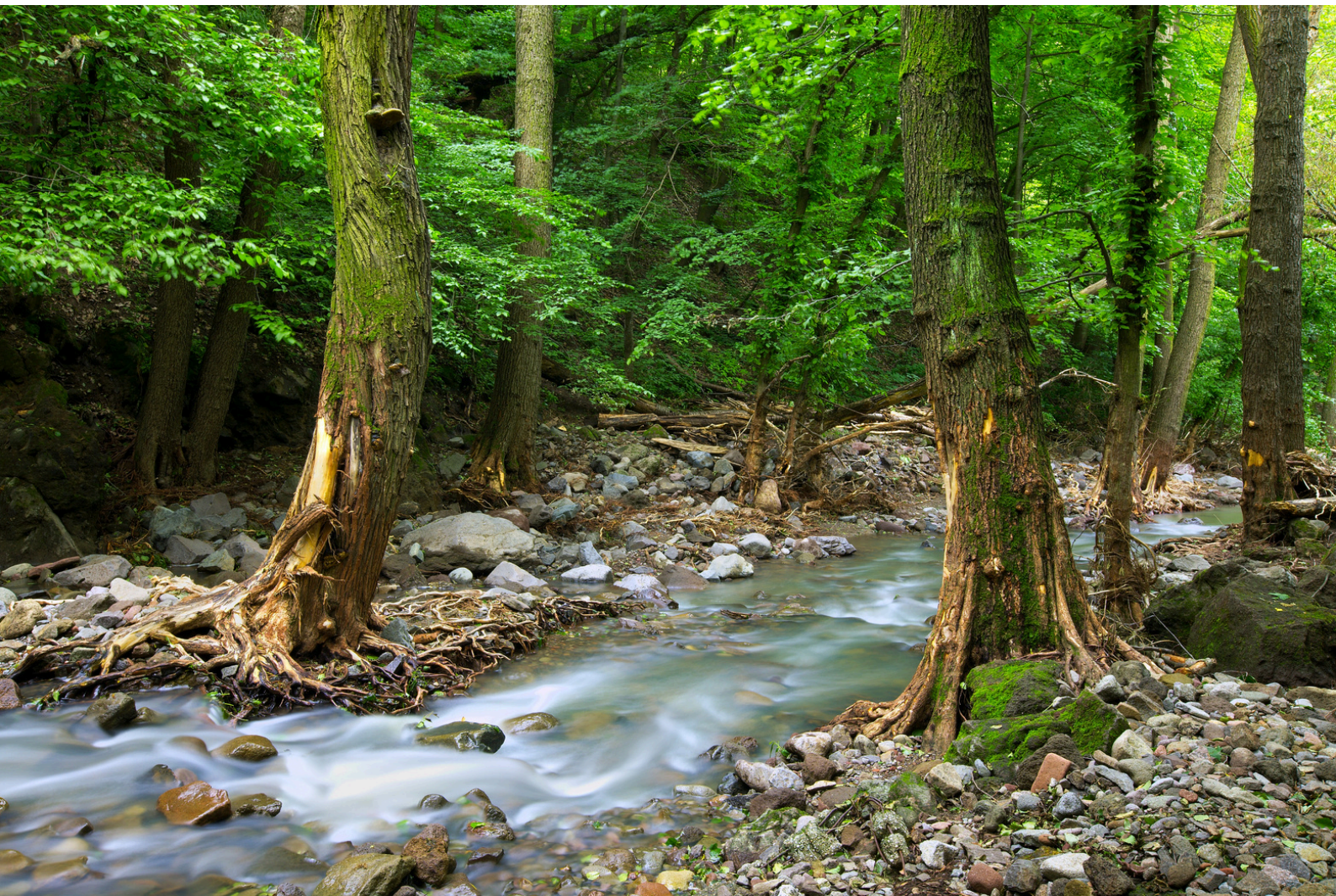
- Učitel přečte krátký příběh o potůčku, který se stal řekou - **VIZ PŘÍLOHA 2**
- Následuje krátká diskuze: Jak se potůček mění, když se k němu přidávají další pramínky?

### 3. REFLEXE

Výtvarné zpracování potůčku, potoku a řeky pomocí prostorového objektu. Doporučuji práci ve skupinách. Dětem dáme na výběr barevné papíry, ze kterých si nastříhají proužky. Z nich poté vytvoří na dlouhý formát papíru (nejlépe několik A4/A5 poskládaných za sebou) nejprve potůček, poté potok a řeku.



# PŘÍLOHA 1





# Jak se potůček stal řekou

Za devatero lesy a devatero kopci se z pod země jednou probudila kapka vody. Byl to maličký pramínek, který bublal mezi kameny a šeptal si: „Já jsem potůček. Kdo se ke mně přidá?“

Potůček tekł dál a potkával další pramínky. Ty říkaly: „My se k tobě přidáme!“ Každý pramínek byl jako nový kamarád. Potůček rostl a sílil, až se stal potokem. Teď už měl dost vody, aby mohl skákat přes kameny a občas se i rozlít do malých tůní. Kolem něj rostly keře a květiny, zpívali ptáci a občas se v něm koupaly malé rybky.

Potok tekł dál a dál, přes vesnice a louky. Připojily se k němu další potoky a potůčky. Společně byli tak velcí, že z nich vznikla řeka. Řeka byla široká a silná. Její voda unášela klády, lodě i listy stromů. Po březích si hrály děti a stavěly hrady z písku.

Řeka byla šťastná, že našla tolik přátel, kteří ji doprovázeli. A víte, co bylo na konci její cesty? Velké moře! Řeka se tam rozlila a spojila se s dalšími řekami z celého světa. A tak začala nová cesta – možná i ta kapka, která byla na začátku, se jednou vrátí jako pramínek do lesa.

A co myslíte, děti? Kam byste se vydaly, kdybyste byly potůčkem? 😊



# NÁMĚTY NA DALŠÍ ČINNOSTI

## Pozorování - změna skupenství vody



Do plastové misky naskládáme různé předměty (nejlépe přírodniny), přidáme provázek, kde necháme očko venku, zalijeme vodou a celou misku dáme zmrznout. V zimě, když mrzne, dáme ven. Druhý den pozorujeme, co se stalo.

## Hra - hledáme pramínek

Děti během hry pochopí, jak vzniká potůček a jak se z malého pramínku stává řeka.

### 1. Pomůcky:

- Papírové kapky vody (můžete je vystříhnout z barevného papíru nebo použít jednoduché obrázky).
- Barevná stužka nebo provázek, která bude představovat „potůček“.

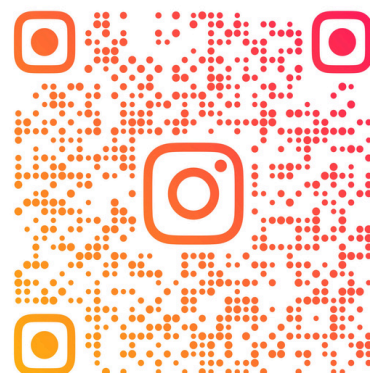
### 2. Pravidla:

- Učitel schová papírové kapky vody po třídě (nebo po venkovním prostoru).
- Děti hrají v týmech nebo jednotlivě. Jejich úkolem je najít kapky vody a přinést je k vyznačenému „prameni“.
- Jakmile donesou kapky na start, učitel vytvoří z barevné stužky na zemi „potůček“ a přidává k němu další části – potok a řeku.
- Po nalezení všech kapek si učitel s dětmi povídá: „Kolik kapek vody je potřeba na potůček?“ „Jak se z potůčku stane řeka?“

# Malování do sněhu



# Lávová lampa - hustota vody



REEL JE ZVEŘEJNĚNÝ OD 11. ZÁŘÍ 2024  
OD UCITELE\_UCITELUM

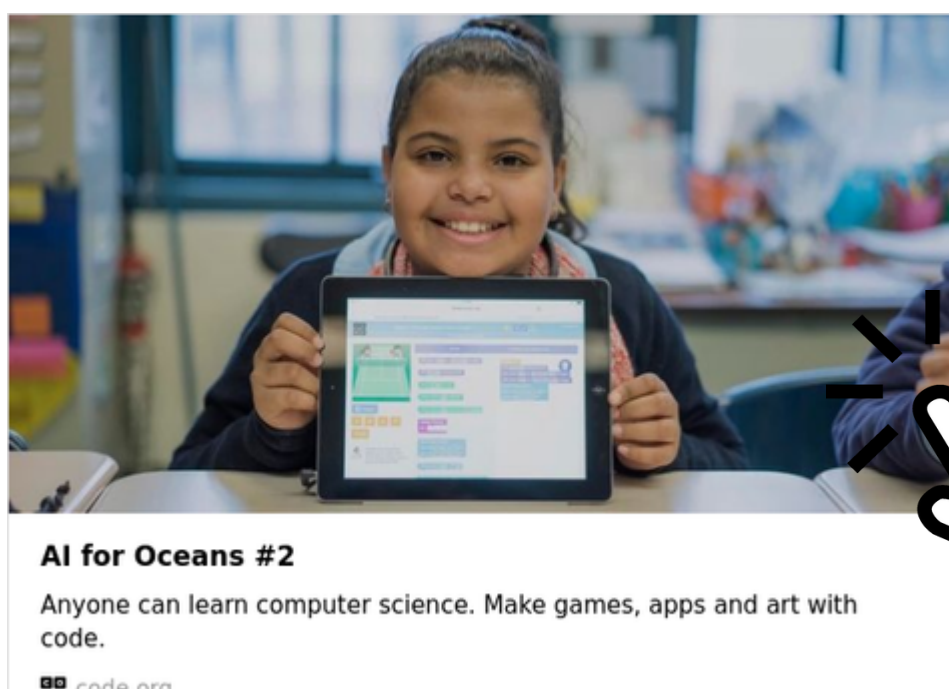
Návod vložen na IG viz QR kód



## Zvuky vody



## AI pro oceány



O oceánech a odpadech v něm. Pomocí webové stránky (není nutné přihlášení) děti poznají, jak funguje strojové učení a zároveň se dozvědí i nebezpečí odpadů ve vodě.